

Tips oss

TIPSTELEFON: 02211 SMS: 2211 MMS: 2211

EPOST: tips@bt.no SENTRALBORD: 05500

Alle tips som brukes honoreres

torsdag

BERGENS TIDENDE TORSDAG 18. APRIL 2013

Et monotomt og forutsigbart liv i bur fører til frustrasjon

DEBATT SIDE 27, DEL 2

Skrev klimabok under sykdommen

I DAG SNAKKER VI MED SIGBJØRN GRØNÅS

ALDER: 73

BOR: Os

YRKE: Professor emeritus i meteorologi ved Universitetet i Bergen.

AKTUELL: Har skrevet innføringsbok på 500 sider om klimaendringer. Boken er utgitt av Geofysisk institutt på Universitetet i Bergen.

– Hvorfor har du skrevet denne boken?

– Jeg har drevet med formidling av klimakunnskap i tyve år og skrev mye av boken en periode da jeg var kreftsyk og derfor var mye hjemme. Jeg har alltid følt et stort ansvar når det gjelder formidling. Første gang vi hørte om økt CO₂-konsentrasjon i atmosfæren var i 1970-årene, men da gikk det ikke særlig inn. Vendepunktet kom på begynnelsen av nittitallet da FNs klimapanel kom med sine rapporter. Da skjønnte jeg det var alvor.

– Hvem håper du vil lese boken?

– Målet er at den kan bli brukt av elever i videregående skoler og studenter på høyskoler som trenger innføring i klimakunnskap. Boken krever lite bakgrunnskunnskap, så den kan fint leses av folk som ønsker å sette seg inn i det naturvitenskapelige grunnlaget for klimaendringer. Uten økt kunnskap, vil usannheter om klima få leve fritt.

– Du er også med i Besteforeldrenes Klimaaksjon. Er det vanskelig å balansere mellom

FORMIDLER: Professor emeritus Sigbjørn Grønås var kreftsyk og brukte sykmeldingstiden til å skrive en omfattende innføringsbok om klimaendringer.

FOTO: CAMILLA AADLAND, BJERKNESSENTERET

ditt faglige ståsted og aktivistrollen?

– Jeg forstår at det er et dilemma. Situasjonen vi står overfor er imidlertid så alvorlig opplever jeg det som helt nødvendig å engasjere meg. Jeg er ikke den eneste fra forskermiljøet som gjør dette. Den mest kjente er amerikanske James Hansen, en av verdens ledende klimaforskere, er også en av de fremste aktivistene. Besteforeldreaksjonen har fått rundt femti andre organisasjoner med på aksjonen «Klimavalg», der målet er å få løftet klimasaken frem som tema i årets valgkamp. Jeg håper vinden snur og at politikerne snart innses alvorret.

– Hvordan tror du den kalde vinteren påvirker folks holdninger til klimaendringer?

– Vi har hatt flere kalde vintre de siste årene, og det har overrasket meg noe. Global oppvarming viser seg å gi større spredning i været fra år til år, og en del forskere knytter kulden vi opplever til ismeltingen og ekstremvarmen i Arktis. Det gir svakere vestavindsbelte, som i sin tur kan gi sterkere sibirske høytrykk og kulde hos oss. Men det er foreløpig gjort få studier om dette fenomenet, så det er for tidlig å konkludere sikkert.

– Ditt budskap til politikerne?

– Norge må sette seg mye mer ambisiøse mål for kutt i utslippene av klimagasser. FN sier alle land bør kutte med minst 25 prosent innen 2020. Her i landet legges det opp til kutt på mellom seks og ti prosent, selv om regjeringen ved å trikse med tallene får det til å høres ut som den vil kutte med 30 prosent. Problemet i Norge er at oljepolitikken er frakoblet klimapolitikken. Selskapene må pålegges mye høyere avgifter på fossilt drivstoff. Fossilindustrien må betale mer for skadene den påfører jorden vår.

ATLE ANDERSSON

ps

christian.lepsoe@bt.no

Christian Nome Lepsoe er journalist i BT

«DITT MAGISKE LIV» lyste mot meg da jeg tømte en bokhylle her forleden.

■ Den sto der mellom «Når ånde-verdenen kaller» og «Ditt klarsynte jeg».

■ Hyllen var full av bøker med titler som ikke bare antyder at det er mer mellom himmel og jord enn mange er klar over.

■ For ordens skyld; det var ikke min egen bokhylle. Den tilhørte en som dessverre ikke kan rydde i sakene sine selv lenger.

■ Vedkommende hadde samlet bøker gjennom et langt og godt liv, og mange av dem handlet om nettopp det: Hvordan få et best mulig liv. Gjerne på den alternative måten.

■ «Kunsten å lede seg selv» sto sammen med «En håndbok i livskunst», og på samme rad fant jeg både «Lykkeformelen» og «Sjelereiser».

■ «Lær å slappe av» var plassert mellom «Synkronskjebnens kraft» og «Grapefruktkjernens hemmeligheter».

■ Det er rart med det: Man kan lære en del om sine nære og kjære også etter at de er gått bort.

■ Boksamlingen var en stille bekreftelse på det vi allerede ante: Eieren hadde en unaturlig sterk tro på det overnaturlige.

■ Men det er ikke alle løsninger som finnes i det sjelelige.

■ I nederste hylle sto nemlig Clas Ohlson-katalogen fra 2011.

GO BAREFOOT RUNNING!

ADIDAS mod. 974, dame

NIKE mod. 555, dame

NIKE mod. 556, herre

ADIDAS mod. 979, herre

FØR 799,-
599,-

899,-

899,-

FØR 999,-
699,-

HAALAND EUROSKO

Strandgt. 5 • Åsane Storsenter • Oasen • Sartor Storsenter

www.eurosko.com